

Kierunek, specjalność, specjalizacja studiów: historia sztuki
Rok akademicki: 2009/2010

1.	Nazwa przedmiotu	Albrecht Dürer i sztuka około roku 1500
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Wydział Historyczny, Instytut Historii Sztuki
3.	Kod przedmiotu*	WH.IHS-0190
4.	Język przedmiotu	Polski
5.	Grupa treści kształcenia, w ramach której przedmiot jest realizowany*	Grupa treści kierunkowych
6.	Typ przedmiotu*	Fakultatywny – do wyboru z grupy przedmiotów (opcja)
7.	Rok studiów, semestr	Studia I stopnia (1-3 rok) i jednolite studia magisterskie (4-5), stacjonarne i niestacjonarne
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	Dr hab. Marek Walczak
9.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	Nie dotyczy
10.	Formuła przedmiotu	Wykład monograficzny
11.	Wymagania wstępne*	Brak
12.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	30 godzin
13.	Liczba punktów ECTS przypisana przedmiotowi*	1 ECTS
4	Czy podstawa obliczenia średniej ważonej?*	NIE
15	Założenia i cele przedmiotu	W wyniku zajęć student powinien: <ul style="list-style-type: none"> – znać ogólną chronologię i podstawowe fakty historyczne dotyczące dzieł malarskich i graficznych Albrechta Dürera, a także jego najbliższych uczniów, współpracowników i naśladowców – rozumieć i analizować najważniejsze dzieła Dürera w kontekście różnych zjawiska artystycznych typowych dla sztuki około r. 1500 na północ od Alp – rozumieć i analizować dzieła Dürera w kontekście średniowiecznej i renesansowej tradycji ikonograficznej – rozumieć znaczenie pism teoretycznych Albrechta Dürera w szerokim kontekście piśmiennictwa o sztuce XV/XVI w. – potrafić scharakteryzować znaczenie Dürera dla sztuki XV-XVI w. w Europie, zarówno w krajach północnych, jak i w Italii – rozumieć i analizować różnice między najważniejszymi zjawiskami artystycznymi u schyłku średniowiecza w Rzeszy
16	Metody dydaktyczne	Wykład monograficzny z prezentacją multimedialną
17	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Egzamin pisemny na zakończenie wykładu w formie krótkiego testu, częściowo na podstawie materiału ilustracyjnego
18	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	W czasie wykładu omówione zostaną następujące problemy:

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Specyfika sztuki ok. roku 1500 (późny gotyk, jako „styl między stylami”) 2. Malarskie i graficzne dzieła Albrechta Dürera w układzie chronologicznym i problemowym 3. Twórczość plastyczna Albrechta Dürera w kontekście historycznym i socjologicznym, m. in. mecenat artystyczny, funkcje dzieł, pozycja społeczna artysty, praktyka warsztatowa 4. Problematyka ikonograficzna dzieł Albrechta Dürera 5. Twórczość literacka Albrechta Dürera w kontekście piśmiennictwa o sztuce XV-XVI w. 6. Rola podróży artystycznych w pocz. XVI w. (Albrecht Dürer w Wenecji i w Niderlandach) 7. Rola Albrechta Dürera w emancypacji sztuk graficznych ze szczególnym uwzględnieniem prac dla cesarza Maksymiliana I i ich funkcji propagandowej 8. Dürer i Luter; artyści wobec Reformacji 9. Oddziaływanie i recepcja dzieł Albrechta Dürera (m. in. w Italii i w Polsce) 10. Długie trwanie sztuki Albrechta Dürera w XVI-XVII w. i początki „kultu” artysty w epoce nowożytnej <p>Zakres dziedzinowy: historia sztuki</p>
19	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - E. Panofsky, <i>The Life and Art of Albrecht Dürer</i>, Princeton 1943 (liczne kolejne wydania) - J. Białostocki, <i>Albrecht Dürer jako pisarz i teoretyk sztuki</i>, Warszawa 1956 - J. Białostocki, <i>Późny gotyk. Rozwój pojęcia i terminu</i>, [w:] <i>Późny gotyk. Studia nad sztuką przelomu średniowiecza i czasów nowych. Materiały Stowarzyszenia Historyków Sztuki, Wrocław 1962</i>, Warszawa 1965, s. 17-82 - <i>Albrecht Dürer 1471-1971. Ausstellung des Germanischen Nationalmuseums, Nürnberg 21. Mai bis 1. August 1971</i>, München 1971 - F. Anzelewsky, <i>Dürer His Art and Life</i>, Fribourg 1980 - H. Beck, B. Decker (ed.), <i>Dürers Verwandlung in der Skulptur zwischen Renaissance und Barock</i>. Katalog zur gleichnamigen Ausstellung in Frankfurt (Liebighaus, Museum alter Plastik), 1. November 1981–17. Januar 1982, Frankfurt a. M. 1981 - F. Anzelewsky, H. Mielke, <i>Albrecht Dürer. Die Zeichnungen im Kupferstichkabinett</i>, Berlin 1984 - F. Koreny, <i>Albrecht Dürer und die Tier- und Pflanzenstudien der Renaissance</i>, Wien-München 1985 (także wersja angielska) - J. Białostocki, <i>Dürer and his Critics : 1500 - 1971 ; Chapters in the History of Ideas including a Collection of Texts</i>, Baden-Baden 1986 - T. U. Schauerte, <i>Die Ehrenpforte für r Kaiser Maximilian I. Dürer und Altdorfer im Dienst des Herrschers</i> (Kunstwissenschaftliche Studien, Bd. 95), München 2001 - K. Crawford Lubber, <i>Albrecht Dürer and the Venetian Renaissance</i>, Cambridge 2005 - C. Herman Flore (ed.), <i>Dürer e L'Italia. Catalogo Della Mostra</i>

		<p>(Roma, 10 Marzo - 9 Giugno 2007), Roma 2007</p> <p>- L. Silver, <i>Marketing Maximilian. The Visual Ideology of a Holy Roman Emperor</i>, Princeton 2008</p> <p>Ch. Vogt, <i>Das druckgraphische Bild nach Vorlagen Albrecht Dürers (1471-1528). Zum Phänomen der graphischen Kopie (Reproduktion) zu Lebzeiten Dürers nördlich der Alpen</i>, München 2008</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>- J. Białostocki, „Chłopska Melancholia” Albrechta Dürera, [w:] tenże, <i>Pięć wieków myśli o sztuce. Studia i rozprawy z dziejów teorii i historii sztuki</i>, Warszawa 1959, s. 73-80</p> <p>- J. Białostocki, <i>O teorii sztuki Albrechta Dürera</i>, [w:] tenże, <i>Pięć wieków myśli o sztuce. Studia i rozprawy z dziejów teorii i historii sztuki</i>, Warszawa 1959, s. 29-72</p> <p>- E. Panofsky, <i>Artysta, uczony, geniusz. Uwagi o „Renaissance-Dämmerung”</i>, [w:] tenże, <i>Studia z historii sztuki</i>, opr. J. Białostocki, Warszawa 1971, s. 163-187</p> <p>- E. Panofsky, <i>Trzy ryciny Albrechta Dürera: „Rycerz, Śmierć i Diabeł”, „Św. Hieronim w pracowni”, „Melancholia I”</i>, [w:] tenże, <i>Studia z historii sztuki</i>, opr. J. Białostocki, Warszawa 1971, s. 270-292</p> <p>H. Schoen, <i>Albrecht Dürer: Adam und Eva: Die Gemälde, ihre Geschichte und Rezeption bei Lucas Cranach d. Ä. und Hans Baldung Grien</i>, Berlin 2001</p> <p>- <i>The Fate of the Lubomirski Dürers. Recovering the Treasure of the Ossoliński National Institute</i>, ed. A. Józwenko, T. Mirecki, Wrocław 2004</p> <p>- H. Lorenz, <i>Spätgotik und Renaissance in Mitteleuropa – ein “Stil zwischen den Stilen”?</i>, [w:] <i>Die Länder der Böhmisches Krone und ihre Nachbarn zur Zeit der Jagiellonenkönige (1471-1526)</i>, ed. E. Wetter (Studia Jagellonica Lipsiensia, II), Ostfildern 2004, s. 31-47</p> <p>- <i>Der Kardinal. Albrecht von Brandenburg. Renaissancefürst und Mäzen</i>, Bd. I: <i>Katalog</i>, ed. T. Schauerte, Bd. II: <i>Essays</i>, ed. A. Thacke, Regensburg 2006</p> <p>- <i>Albrecht Dürer. The Fasr of the Rose Garlands 1506-2006</i>, ed. O. Kotková, Prague 2006</p> <p>- <i>Dürers Mutter. Schönheit, Alter und Tod im Bild der Renaissance</i>, ed. M. Roth, Berlin 2006</p> <p><i>Mit der schnellen Nadel gezeichnet. Experiment Radierung im Jahrhundert Dürers</i>, ed. Kunstverein Bremen, Bremen 2008</p>
--	--	--